

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол № 8
від 22 " 03 2023 р.

засідання вченої ради НУБіП України
Ректор С. Ніколаєнко
Освітньо-наукова програма вводиться в дію

з 1 квітня 2023 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ
НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА»

третього (освітньо - наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 – ЕКОНОМІКА

Галузь знань 05 - СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ.

Кваліфікація: доктор філософії з економіки

Київ - 2023

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-наукової програми

«Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища»

Проректор з
науково-педагогічної роботи та
розвитку

С. М. Кваша

Завідувач відділу аспірантури

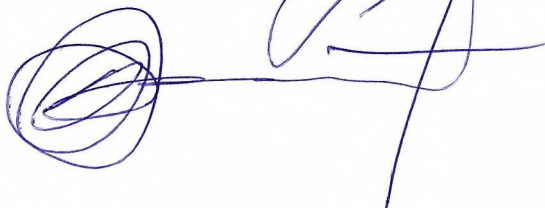
В. Л. Вакуленко

Декан факультету
землевпорядкування

Т. О. Євсюков

Гарант освітньо-наукової
програми

А. Г. Мартин

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма (ОНП) «Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища» розроблена для підготовки фахівців третього рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» містить обсяг кредитів ЄКТС (50), необхідний для здобуття наукового ступеня доктора філософії з економіки; перелік відповідних компетентностей; нормативний зміст підготовки доктора філософії, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів наукового ступеня доктор філософії; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Розроблено проектною групою у складі:

1. **Мартин Андрій Геннадійович**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри землевпорядного проектування, гарант ОНП;
2. **Євсюков Тарас Олексійович**, доктор економічних наук, професор, декан факультету землевпорядкування;
3. **Дорош Ольга Степанівна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління земельним ресурсами;
4. **Гулько Людмила Анатоліївна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри землевпорядного проектування;

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Дребот Оксана Іванівна - Директор Інституту агроєкології і природокористування НААН, доктор економічних наук, професор, академік НААН;

Ступень Роман Михайлович - доцент кафедри землевпорядного проектування Львівського національного університету природокористування, доктор економічних наук, доцент;

Краснолуцький Олександр Васильович - заступник Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України, кандидат економічних наук.

Освітня програма підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р., Постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікації», від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (в редакції від 23.05.2018); Постанова КМУ №261 «Про затвердження Порядку підготовки

здобувачів вищої освіти доктора філософії та доктора наук у ЗВО (наукових установах)» (від 23.03.2016 р. зі змінами відповідно редакції Постанови КМУ від 19.05.2023 р.)

1. Профіль освітньо-наукової програми
«Економіка природокористування та охорони навколишнього
середовища»
зі спеціальності 051«Економіка»

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національний університет біоресурсів і природокористування України Факультет землевпорядкування
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії Доктор філософії з економіки
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова програма «Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища»
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	PhD доктор філософії, 50 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми 3051, дійсний до 01.07.2027
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) за будь-яким напрямом (спеціальністю). Вимоги до вступників визначаються Правилами прийому на освітньо-наукову програму PhD – доктора філософії.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	https://nubip.edu.ua/node/1060/18
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Метою освітньо-наукової програми є підготовка висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних кадрів у галузі економіки шляхом наукових досліджень з проблеми раціонального використання, охорони і відтворення природно-ресурсного потенціалу і навколишнього природного середовища, земельних та лісових ресурсів, забезпечення екологічної безпеки соціально-економічного розвитку і життєдіяльності людини і отримання нових та/або практично спрямованих результатів, а також підготовки та захисту кваліфікаційної наукової праці на здобуття наукового ступеня доктор філософії з економіки.	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». Спеціальність 051 «Економіка».
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова
Основний фокус освітньо-наукової програми та спеціалізації	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти за Законом України «Про вищу освіту», восьмий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій. Загальний:

Дослідження закономірностей і розроблення науково-практичних основ, методів і підходів щодо економічних відносин у сфері природокористування, використання земельних та лісових ресурсів, охорони навколишнього середовища та забезпечення екологічної і природно-техногенної безпеки.

Спеціальний:

Дослідження теоретичних, методологічних, методичних та прикладних проблем економіки природокористування і охорони навколишнього природного середовища, еколого-економічних проблем забезпечення сталого розвитку, екологічної та природно-техногенної безпеки життєдіяльності населення та економічного зростання.

Вивчення еколого-економічних проблем сталого розвитку суспільства, держави та її регіонів. Економічна оцінка природно-ресурсного потенціалу та якості навколишнього природного середовища.

Розроблення економічних засад формування і реалізації природно-ресурсної та екологічної політики держави та її регіонів.

Макроекономічні проблеми використання, охорони, відтворення природно-ресурсного потенціалу, охорони навколишнього природного середовища.

Вивчення проблем інституціонального забезпечення управління та регулювання у сфері природокористування, охорони навколишнього середовища, забезпечення екологічної та природно-техногенної безпеки.

Економічні інструменти екологічної модернізації та забезпечення зеленого зростання економіки. Екологічний маркетинг. Капіталізація, розвиток корпоративних відносин у сфері природокористування, формування природно-господарських активів.

Розроблення економічних, організаційних та управлінських засад природокористування, охорони навколишнього природного середовища.

Міжнародні економічні проблеми природокористування, природно-ресурсної та екологічної політики, міжнародні еколого-економічні проблеми сталого розвитку суспільства.

Вивчення землі як територіальної основи сталого розвитку, ресурсу господарської діяльності людини. Еколого-економічні засади формування та реалізації земельної політики держави та економічні проблеми землекористування, зокрема, оцінка земельних ресурсів та їх капіталізація, еколого-економічні проблеми розвитку ринку земель, платежі за користування земельними ресурсами тощо.

Розроблення економічних засад раціонального використання, відтворення й охорони водних ресурсів та еколого-економічні засади формування та реалізації водної політики держави. Плата за водокористування, збиток за забруднення та нераціональне використання водних об'єктів, інвестиційне та інноваційне забезпечення водогосподарської і водоохоронної діяльності, державно-приватне партнерство у водоресурсній сфері тощо.

Розроблення економічних засад раціонального використання, відтворення й охорони лісових ресурсів. Еколого-економічна оцінка антропогенних змін у лісових екосистемах. Еколого-економічні засади формування та реалізації лісгосподарської політики держави.

Розроблення економічних засад раціонального використання, охорони та відтворення запасів мінерально-сировинних ресурсів. Економічна оцінка мінерально-сировинних ресурсів та збитків довкіллю при розробці родовищ корисних копалин. Плата за користування надрами.

Вивчення економічних проблем охорони якості атмосфери як середовища проживання людини, флори та фауни. Оцінка економічна оцінка збитків від забруднення атмосферного повітря.

Вивчення економічних проблем морського природокористування, охорони морського середовища, відтворення і раціонального використання природно-ресурсного потенціалу морів та океанів.

Вивчення економічних проблем поводження з відходами і їх використання як вторинних ресурсів в процесі реалізації ресурсозберігаючої та природоохоронної політики.

	Розроблення економічних засад природно-заповідної справи та розвитку природо-заповідної мережі. Еколого-економічні проблеми природоохоронних об'єктів та резервування ресурсів флори і фауни. Розвиток курортно-рекреаційних і бальнеологічних територій та зеленого туризму в системі забезпечення охорони та раціонального використання природних ресурсів. Ключові слова: економіка, сталий розвиток, ринок, економічна оцінка, екологічна безпека, земельна політика, землекористування, природно-ресурсний потенціал, економічний розвиток, капіталізація, екологічна політика, навколишнє природне середовище.
Особливості освітньо-наукової програми	Програма реалізується у невеликих групах дослідників і передбачає диференційований підхід до аспірантів денної та заочної форм навчання.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Науково-педагогічна та наукова діяльність у закладах вищої освіти, наукових установах, що здійснюють підготовку фахівців для сфери економіки, проводять наукові дослідження в цій сфері. Посади згідно класифікатора професій України. Асистент (2310.2), доцент (2310.1), професор (2310.1), директор (керівник) малого підприємства (1312), директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проектної) (1210.1), директор (начальник) професійного навчально-виховного закладу (професійно-технічного училища, професійного училища і т. ін.) (1210.1), директор (начальник, інший керівник) підприємства (1210.1), директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.) (1210.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1), директор науково-дослідного інституту (1210.1), директор центру підвищення кваліфікації (1229.4), завідувач (начальник) відділу (науково-дослідного, конструкторського, проектного та ін.) (1237.2), завідувач відділення у коледжі (1229.4); науковий співробітник (економіка) (2441.1), економіст (2441.2).
Подальше навчання	Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань: освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у т. ч. закордоном), що містять додаткові освітні компоненти.
5- Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Підхід до викладання та навчання передбачає: - впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-зорієнтований підхід і розвиток мислення у аспірантів (здобувачів); - тісна співпраця аспірантів (здобувачів) зі своїми науковими керівниками; - підтримка та консультування аспірантів (здобувачів) з боку науково-педагогічних та наукових працівників НУБІП України і галузевих науково-дослідних інститутів, у тому числі забезпечуючи доступ до сучасного обладнання; - залучення до консультування аспірантів (здобувачів) визнаних фахівців-практиків в галузі управління та адміністрування; - інформаційну підтримку щодо участі аспірантів (здобувачів) у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі у міжнародних); - надання можливості аспірантам (здобувачам) приймати участь у підготовці наукових проектів на конкурси Міністерства освіти і науки України; - безпосередня участь у виконанні бюджетних та ініціативних науково-дослідних робіт.
Оцінювання	Освітня складова програми. Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового контролю.

	<i>Поточний контроль</i> знань аспірантів проводиться в усній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу). <i>Підсумковий контроль</i> знань у вигляді екзамену/заліку проводиться у письмовій формі, з подальшою усною співбесідою. Наукова складова програми. Оцінювання наукової діяльності аспірантів (здобувачів) здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у конференціях, підготовки окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта (здобувача). Звіти аспірантів (здобувачів), за результатами виконання індивідуального плану, щосеместрово затверджуються на засіданні кафедр та вченій раді факультету з рекомендацією продовження (або припинення) навчання в аспірантурі
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність ідентифікувати комплексні проблеми в галузі економічної науки та освіти, у тому числі в дослідницько-інноваційної діяльності, та пропонувати наукові підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або практики економіки.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК3. Здатність працювати в міжнародному контексті, налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво. ЗК4. Здатність до генерування нових ідей та прийняття обґрунтованих рішень для досягнення поставлених цілей.
Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)	СК 1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці використання, охорони і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки соціально-економічного розвитку та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей. СК 2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземними мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів з економіки. СК 3. Здатність застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності. СК 4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти, наукових установах та у реальному секторі економіки. СК 5. Здатність формулювати наукову проблему раціонального природокористування та екологічної безпеки соціально-економічного розвитку, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. СК 6. Здатність обґрунтовувати та впроваджувати економічні рішення, виходячи із закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням економіко-математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях. СК 7. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти на різних рівнях національної економіки та дотичні до них міждисциплінарні підходи, виявляти лідерські якості та відповідальність під час їх реалізації. СК 8. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

7 – Програмні результати навчання

ПРН 1. Мати теоретичні знання з економіки, використання, охорони і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки соціально-економічного розвитку і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.

ПРН 2. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

ПРН 3. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

ПРН 4. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи.

ПРН 5. Пропонувати нові рішення, розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми фундаментальної економічної науки з урахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів, лідерства, автономності та відповідальності.

ПРН 6. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

ПРН 7. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу, дотримуватися норм академічної етики та доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

ПРН 8. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних та еколого-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці природокористування та дотичних міждисциплінарних напрямках.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	На факультеті землевпорядкування працює: доктори наук, професори - 9; кандидати наук - 25.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і дозволяє організовувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на найвищому рівні. Для проведення лекційних занять використовуються мультимедійні проектори, навчальні лабораторії обладнані необхідними приладами та інструментами. Навчально-лабораторна база структурних підрозділів факультету землевпорядкування дозволяє організовувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на задовільному рівні. Для проведення лекційних занять використовуються мультимедійні проектори, навчальні лабораторії обладнані необхідними приладами та інструментами. Матеріально-технічне забезпечення ОНП включає в себе Для забезпечення освітнього процесу використовуються 5 комп'ютерних класів (75 робочих місць) з пакетами ліцензійних прикладних програмних, прилади та обладнання необхідне для виконання наукових досліджень. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам.
	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньо-наукової програми зі спеціальності 051 «Економіка» відповідає ліцензійним вимогам, галузевому стандарту третього рівня вищої освіти ступеня «доктора філософії» за спеціальністю «Економіка», має актуальний змістовний контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях. Зокрема, офіційний веб-сайт https://nubip.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.

Всі зареєстровані в університеті користувачі мають необмежений доступ до мережі Інтернет.

В НУБіП України функціонує Центр дистанційних технологій навчання, який забезпечує функціонування освітнього кластеру інформаційно-освітнього середовища університету, його обслуговування та організаційно-методичне супроводження. Навчально-інформаційний портал elearn.nubip.edu.ua є потужним інструментом для підтримки освітнього процесу аспірантів (здобувачів) за спеціальністю 051 «Економіка». Гібридна модель інформаційно-освітнього середовища університету дає можливість інтегрувати хмарні сервіси Microsoft, Cisco, Google тощо для організації освітньої діяльності.

Забезпечення навчальною та науковою літературою студентів і викладачів здійснює бібліотека. Бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України є найбільшою серед бібліотек вищих аграрних закладів освіти України. До складу наукової бібліотеки входять: 5 відділів (комплектування, наукової обробки документів і організації каталогів; інформаційно-бібліографічний; інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення; обслуговування навчальною літературою; обслуговування науковою та художньою літературою) та 5 філій: у навчальних корпусах № 1; № 6; № 10; № 11 та № 12.

Одним з основних завдань наукової бібліотеки є формування фонду відповідно до профілю університету та інформаційних потреб усіх категорій користувачів. Бібліотечний фонд багатогалузевий, нараховує понад один мільйон примірників вітчизняної та зарубіжної літератури, у т.ч. рідкісних видань, спец. видів науково-технічної літератури і документів (з 1984 р.), авторефератів дисертацій (з 1950 р.), дисертацій (з 1946 р.), більше 500 назв журналів та більше 50 назв газет.

З 2006 р. бібліотека НУБіП України отримала статус національної депозитарної бібліотеки FAO (Food and Agricultural Organization) в Україні. Нині фонд бібліотеки становить понад 1 млн. примірників, із них підручників і навчальних посібників - понад 300 тис. примірників, наукової літератури - понад 604 тис. примірників.

Щороку до фонду навчальної літератури надходить 35040 примірників книг і періодичних видань.

Бібліотечне обслуговування читачів проводиться на 8 абонементів, у 7 читальних залах на 527 місць, з яких 4 - галузеві, універсальний та 1 спеціалізований читальний зал для професорсько-викладацького складу, аспірантів та магістрів – Reference Room; МБА; каталоги, в т.ч. електронний (понад 180000 одиниць записів); бібліографічні картотеки, в тому числі персоналі (з 1954 р.); фонд довідкових і бібліографічних видань. Така розгалужена система бібліотеки дає можливість щорічно обслуговувати усіма структурними підрозділами понад 40000 користувачів у рік. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт університету: <https://nubip.ua>.

З 1 січня 2017 р. в НУБіП України відкрито доступ до однієї із найбільших наукометричних баз даних Web of Science. Web of Science дозволяє організовувати пошук за ключовими словами, за окремим автором і за організацією (університетом), підключаючи при цьому потужний апарат аналізу знайдених результатів.

З листопада 2017 року в НУБіП України відкрито доступ до наукометричної та універсальної реферативної бази даних SCOPUS видавництва Elsevier. Доступ здійснюється з локальної мережі університету за посиланням <https://www.scopus.com>.

База даних SCOPUS індексує близько 22000 назв різних видань (серед яких 55 українських) від більш ніж 5000 видавництв. SCOPUS надає своїм користувачам можливість отримати результати тематичного пошуку з однієї платформи зі зручним інтерфейсом, відслідкувати свій рейтинг в SCOPUS (цитовання власних публікацій; індекс Гірша) та інше.

Методичний та науковий матеріал періодично оновлюється та адаптується до цілей освітньо-наукової програми. Університетом використовуються системи «Unicheck» та «StrikePlagiarism» відповідно для перевірок

	кваліфікаційних та наукових робіт. Кожне наукове видання університету перед прийняттям публікації до друку здійснює її перевірку на плагіат за допомогою програмних продуктів компанії StrikePlagiarism
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між НУБіП України та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Забезпечується відповідно до підписаних міжнародних угод та меморандумів. За результатами конкурсу 2016-2021 років університет уклав Міжінституційні угоди на реалізацію академічної мобільності із 20 європейськими університетами: Латвійський сільськогосподарський університет; Університетом екології та менеджменту в Варшаві (Польща); Варшавський університет наук про життя, (Польща); Університетом Александра Стульгінскіса (Литва); Університет Агрісуп, Діжон (Франція), Університетом Фоджа (Італія)-, Університет Дікле (Туреччина), Технічний університет Зволлен, (Словаччина)-, Вроцлавський університет наук про життя (Польща)-, Вища школа сільського господарства м Лілль (Франція)-, Університет короля Міхаїла I, Тімішоара (Румунія)-, Університет прикладних наук Хохенхайм (Німеччина), Норвезький університет наук про життя (Норвегія), Шведський університет сільськогосподарських наук, UPSALA; Університет Ллейда (Іспанія), Університет прикладних наук Вайснштефал-Гріздорф (Німеччина), Загребський університет (Хорватія), Неапольський Університет Федеріка 2 (Італія); Університетом м.Тарту (Естонія); Словацьким аграрним університетом, м. Нітра.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних аспірантів (здобувачів) за спеціальністю 051 «Економіка» проводиться у разі їх вступу до аспірантури Національного університету біоресурсів і природокористування України.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОНП

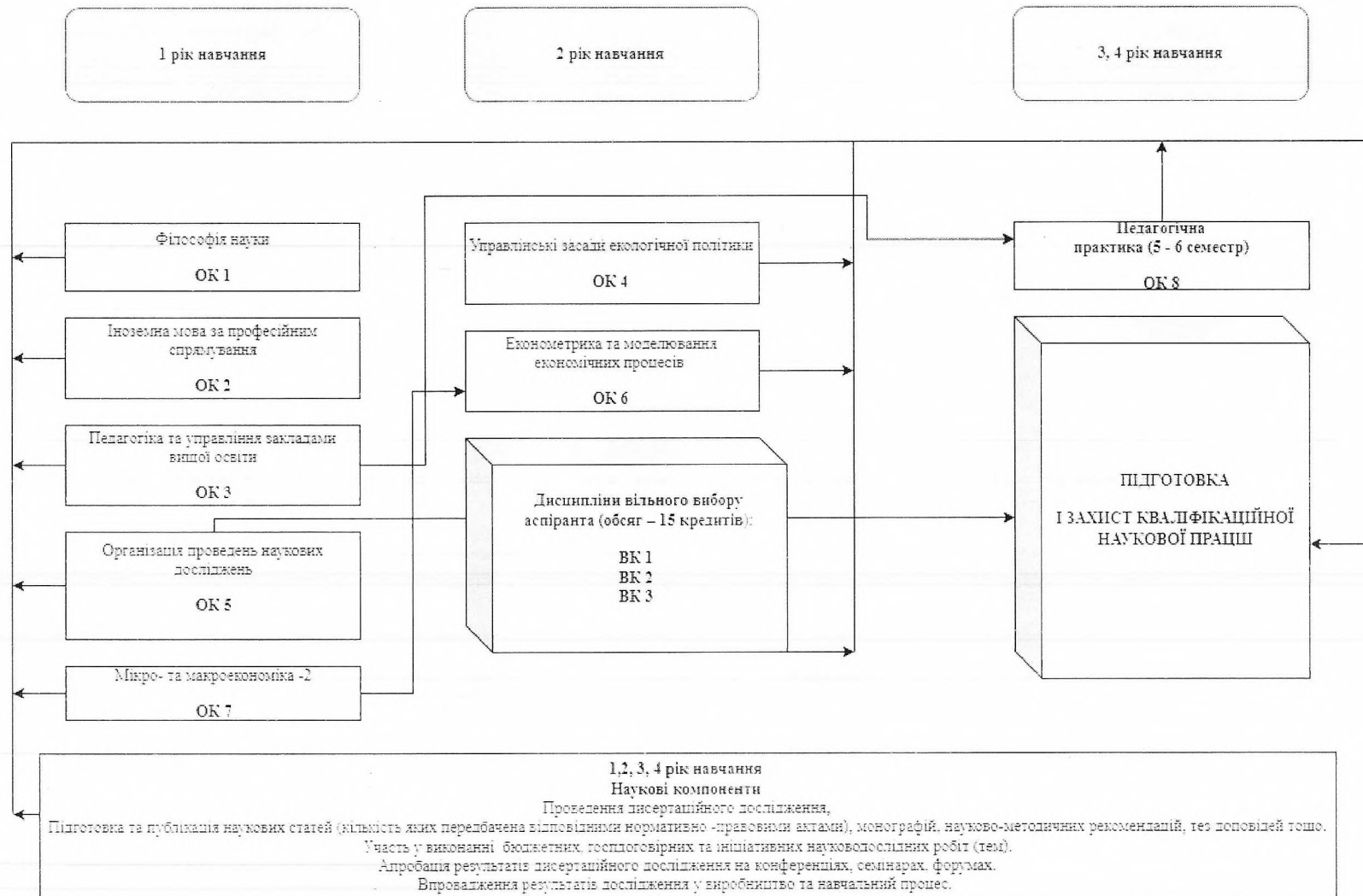
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОНП			
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
ОК 1	Філософія науки	4	екзамен
ОК 2	Іноземна мова за професійним спрямуванням	6	екзамен
ОК 3	Педагогіка та управління закладами вищої освіти	4	екзамен
2. ЦИКЛ СПЕЦІАЛЬНОЇ (ФАХОВОЇ) ПІДГОТОВКИ			
ОК 4	Управлінські засади екологічної політики	5	екзамен
ОК 5	Методологія наукового дослідження та інтелектуальна власність	4	екзамен
ОК 6	Економетричне моделювання наукових бізнес-проектів	4	екзамен
ОК 7	Мікро - та макроекономіка 2	4	екзамен
ОК 8	Педагогічна практика	4	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		35	
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОНП			
ВК 1	Економіка природокористування в умовах глобалізації	5	екзамен
ВК 2	Економічні проблеми землекористування	5	екзамен
ВК 3	Аграрна політика в умовах глобалізації економіки	5	екзамен
ВК 4	Економічне оцінювання природо-ресурсного потенціалу	5	екзамен
ВК 5	Управління екологічною безпекою	5	екзамен
ВК 6	Економічні проблеми лісокористування	5	екзамен
ВК 7	Еколого-ландшафтний підхід у природокористуванні	5	екзамен
ВК 8	Природокористування в умовах конфліктів	5	екзамен
ВК 9	Вибірковий компонент з інших освітніх програм (за напрямом дослідження)*	5	екзамен
Загальний обсяг вибірових компонентів		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОНП		50	

*Згідно каталогу вибірових дисциплін на 2022-2023 pp. <https://nubip.edu.ua/node/90928/15>

2.2. Структурно-логічна схема

вивчення компонент освітньо-наукової програми
«Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища»

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Національному університеті біоресурсів і природокористування України здійснюється відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF>) та Тимчасового положення «Про організування атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u145/timchasove_polozhennya_pro_organizuvannya_atestaciyi_zdobuvachiv_vishchoyi_osviti_stupenya_doktora_filosofiyi_u_nubip_ukrayini_0.pdf). Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Національному університеті біоресурсів і природокористування України координується відділом докторантури та атестації наукових кадрів (<https://nubip.edu.ua/node/1333>).

Кваліфікаційні наукові праці осіб, які здобувають ступінь доктора філософії (або наукові доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях), а також відгуки опонентів оприлюднюються на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти відповідно до законодавства (<https://nubip.edu.ua/defend>).

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми зі спеціальності 051 «Економіка»

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6	ВК 7	ВК 8
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	+	+	+	+	+	+	+	+			+		+		+	
ЗК3. Здатність працювати в міжнародному контексті, налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво.		+					+	+	+		+		+			+
ЗК4. Здатність до генерування нових ідей та прийняття обґрунтованих рішень для досягнення поставлених цілей.	+		+	+	+	+	+		+			+		+	+	
СК 1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці використання, охорони і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки соціально-економічного розвитку та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.			+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
СК 2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземними мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів з економіки.		+	+		+			+								
СК 3. Здатність застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.					+	+	+	+								
СК 4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти, наукових установах та у реальному секторі економіки.			+					+								
СК 5. Здатність формулювати наукову проблему раціонального природокористування та екологічної безпеки соціально-економічного розвитку, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.	+			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
СК 6. Здатність обґрунтовувати та впроваджувати економічні рішення, виходячи із закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням економіко-математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макrorівнях.	+				+	+	+		+	+			+		+	
СК 7. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти на різних рівнях національної економіки та дотичні до них міждисциплінарні підходи, виявляти лідерські якості та відповідальність під час їх реалізації.						+		+	+	+	+	+		+		+
СК 8. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.					+			+								

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми за спеціальністю «Економіка»

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6	ВК 7	ВК 8
ПРН 1. Мати теоретичні знання з економіки, використання, охорони і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки соціально-економічного розвитку і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	
ПРН 2. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.	+	+	+	+				+								
ПРН 3. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.	+			+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 4. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи.					+	+	+									
ПРН 5. Пропонувати нові рішення, розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми фундаментальної економічної науки з урахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів, лідерства, автономності та відповідальності.					+	+	+		+	+	+		+	+	+	+
ПРН 6. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.	+	+	+		+			+								
ПРН 7. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу, дотримуватися норм академічної етики та доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.			+	+				+								
ПРН 8. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних та еколого-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці природокористування та дотичних міждисциплінарних напрямках					+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+